

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ แบ่งขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อภาระงานของพระวินยาธิการ โดยอธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยรูปแบบความสัมพันธ์แบบสมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Model) และ 2) สร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อภาระงานของพระวินยาธิการ และนำผลการวิจัยที่ได้มาสร้างรูปแบบการประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 แล้วนำรูปแบบดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบยืนยัน (Expert Verify) วิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของพระวินยาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9
2. เพื่อสร้างรูปแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย ตั้งสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของพระวินยาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม ปัจจัยด้าน

ความเชื่อมั่นในตนเอง และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท มีผลต่อการดำเนินงานของพระวินยธิการ ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9

2. รูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของพระวินยธิการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา 2. ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน 3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ 4. ปัจจัยด้านการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม 5. ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ตัวแปรคั่นกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 จำนวน 223 รูป โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น โดยใช้โปรแกรมลิสเทล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรปฏิบัติงานของพระวินยธิการ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 และตรวจสอบยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ

1. กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการปฏิบัติงานของพระวินยธิการ จำนวน 20 ท่าน ใช้การเลือกแบบมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 76)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 โดยผู้วิจัยเสนอร่างรูปแบบดังกล่าวไปยังผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของพระวินยธิการ จำนวน 20 ท่าน ทำการตรวจสอบยืนยัน (Expert Verify) และวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามยืนยันรูปแบบการวิจัย ซึ่งมีทั้งแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าและแบบวิจารณ์ จากนั้นทำการสังเคราะห์ข้อมูล แล้วนำมาเทียบเคียงกับบริบทการวิจัย แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่มีความเหมาะสม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างรูปแบบการพัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยคะแนน (Mean) แทนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบยืนยัน การวิจัยขั้นตอนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล ซึ่งกำหนดคะแนนแทนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert. (1946 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนน (Mean) แทนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบยืนยัน เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อหาคำตอบสมมติฐาน ข้อที่ 3 ว่า รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความเป็นไปได้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดอย่างไร รวมทั้งการวิเคราะห์บทวิพากษ์และข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามยืนยันรูปแบบการวิจัย

เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาศิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่สมบูรณ์ถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพระวินยาศิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 จำนวน 223 รูป จำแนกตามอายุ พบว่า พระวินยาศิการ มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 20 รูป (ร้อยละ 9.00) 30-40 ปี จำนวน 47 รูป (ร้อยละ 21.10) 41-50 ปี จำนวน 90 รูป (ร้อยละ 40.40) และ สูงกว่า 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 66 คน (ร้อยละ 29.60)

จำแนกตามจำนวนพรรษา พบว่า พระวินยาศิการ มีจำนวนพรรษา ต่ำกว่า 5 พรรษา จำนวน 10 รูป (ร้อยละ 4.50) 6-10 ปี จำนวน 59 พรรษา (ร้อยละ 26.50) 11-15 ปี จำนวน 83 รูป (ร้อยละ 37.20) และ สูงกว่า 15 พรรษาขึ้นไป จำนวน 71 รูป (ร้อยละ 31.80)

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พระวินยาศิการ สำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 25 รูป (ร้อยละ 11.20) มัธยมศึกษา จำนวน 76 รูป (ร้อยละ 34.10) อนุปริญญา จำนวน 56 รูป (ร้อยละ 25.10) และ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 66 รูป (ร้อยละ 29.60)

จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่า พระวินยาศิการ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 32 รูป (ร้อยละ 14.30) 5-10 ปี จำนวน 41 รูป (ร้อยละ 18.40) 11-15 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 37.20) และ มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 67 คน (ร้อยละ 30.00)

จำแนกตามจังหวัดที่ปฏิบัติงาน พบว่า พระวินยาศิการ ปฏิบัติงานในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 48 รูป (ร้อยละ 21.50) จังหวัดขอนแก่น จำนวน 66 รูป (ร้อยละ 29.60) มหาสารคาม จำนวน 53 รูป (ร้อยละ 23.80) ร้อยเอ็ด จำนวน 56 รูป (ร้อยละ 25.10)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของพระวินยาศิการ

ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางการอิทธิพลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของพระวินยาศิการที่มีอิทธิพลทางตรง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for windows) และ สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation) คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

3. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนา

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ได้แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของพระวินยธิการ จำนวน 4 แนวทาง คือ แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในการทำงาน แนวทางการพัฒนาความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม และแนวทางการพัฒนาการสร้างจิตสำนึกในตำแหน่งหน้าที่

4. การประเมินผลตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนา

การประเมินผลตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Verify) จำนวน 20 รูปและคน พบว่า รูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยธิการ มี 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรม ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 พบว่า มี 4 ปัจจัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation) ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย มาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาหรือพระผู้ใหญ่

เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยาศิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 สอดคล้องกับ รวีกาญจน์ เดือนดาว (2547 : 274) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรับซื้ออย่างปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก. จำนวน 413 คน พบว่า พนักงานที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ามาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรับซื้ออย่างปลอดภัยมากกว่า และมีพฤติกรรมกรับซื้ออย่างมีมารยาทมากกว่าพนักงานประเภทตรงข้าม อภิรดี โสภางค์ (2547 : 232) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ จำนวน 326 คน พบว่าเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม การทำงานมุ่งอนาคตสูงกว่าเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าน้อย นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ (2546 : 221) ศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคม พฤติกรรมการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1,209 นาย พบว่า ตำรวจที่มีการสนับสนุนทางสังคมมาก มีพฤติกรรมการทำงานสูงกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย บังอร โสภส และอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2539 : 82) ศึกษาปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารซึ่งเป็นข้าราชการระดับ 5 ถึง 8 จากกระทรวงต่าง ๆ 5 กระทรวง จำนวน 174 คน พบว่าผู้บริหารที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานรวมไปถึงการได้รับมอบหมายให้มีอำนาจในตำแหน่งของตน เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่ทำนายความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่องาน อันได้แก่ ความเครียด และความพึงพอใจในการทำงาน ได้ 34% และยังพบว่าผู้บริหารที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด มีความพึงพอใจในการทำงานและมีประสิทธิผลในการทำงานมากที่สุด

ดังนั้นจากข้อค้นพบในงานวิจัย ทำให้ทราบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชามีผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาศิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 การพัฒนาตนเองให้ได้รับแรงสนับสนุนจากผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา พระวินยาศิการควรจะต้องเรียนรู้และมีเทคนิควิธีการในการทำงาน ดังนี้

- 1.1.1 องค์กรความรู้เรื่องสายการบังคับบัญชาตามกฎหมายคณะสงฆ์
- 1.1.2 องค์กรความรู้เรื่องภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี
- 1.1.3 ทักษะการพัฒนาริยาวัตรหรือบุคลิกภาพ
- 1.1.4 การมีทักษะการสื่อสารที่ดีทั้งกับพระผู้ใหญ่และเพื่อนสหธรรมิก

1.1.5 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหกรรมกรูปอื่น

1.1.6 การมีทักษะการวางแผนในการทำงานที่ดี

1.2 ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน

เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยาธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 สอดคล้องกับ รวีกาญจน์ เดือนดาว (2547 : 274) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรับซื้ออย่างปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก. จำนวน 413 คน พบว่า พนักงานขับรถที่อิงอยู่ในสถานการณ์ช่วยในการขับขี้นมาก จะยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรับซื้ออย่างปลอดภัยมากกว่าพนักงานขับรถประเภทตรงข้าม ชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา และคณะ (2547 : 63) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมในการบริการของมัคคุเทศก์ไทยที่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำนวน 598 คน พบว่า มัคคุเทศก์ที่อยู่ในสถานการณ์ทำงานที่มีลักษณะช่วยน้อย เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในงานและมีพฤติกรรมซื่อสัตย์มากกว่า มัคคุเทศก์ประเภทตรงข้าม เกษม จันทร์ (2541 : 261) ศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเสพยาบ้าของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท ซึ่งสามารถคาดคะเนความถูกต้องของ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้อย่างสูงถึง 85.51% โดยที่ตัวแปรการอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้ามีน้ำหนักในการทำนายพฤติกรรมได้สูงสุด แสดงให้เห็นว่าการที่เยาวชนจะมีพฤติกรรมกรับซื้อจะเป็นผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยง คืออยู่ในสถานการณ์ที่มีการซื้อขาย และสามารถที่จะหายาบ้ามาเสพได้ง่าย พฤติกรรมกรเลือกตั้ง ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 224) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยศึกษาพฤติกรรมซื่อสัตย์ของวัยรุ่นไทยที่อยู่ในสถานการณ์ช่วย โดยการจัดสร้างอุปกรณ์ให้วัยรุ่นที่เข้ารับการทดลองเข้าไปเล่นเกมส่เพื่อชิงรางวัลที่มีค่าพอประมาณ ทั้งนี้การเล่นเกมส์ดังกล่าวผู้วิจัยได้แจ้งให้ผู้เข้ารับการทดลองได้ทราบว่าจะหากเล่นได้คะแนนตามที่ผู้วิจัยกำหนด จะได้ของรางวัล ซึ่งการทดลองนี้ ทางคณะผู้วิจัยจะทราบคะแนนจากการเล่นเกมส่ของผู้เข้ารับการทดลองทุกครั้งแต่ทางผู้วิจัยจะปล่อยให้ผู้เข้ารับการทดลองได้เล่นเกมส่อย่างอิสระโดยปราศจากการควบคุม และให้นำผลคะแนนมาแจ้งแก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมซื่อสัตย์ของผู้เข้ารับการทดลองที่อยู่ในสถานการณ์ช่วยต่าง ๆ จากผลการทดลองนี้ปรากฏว่า วัยรุ่นชายราวครึ่งหนึ่ง (53.6%) ที่ร่วมเล่นเกมส่ มีพฤติกรรมกรโกงเพื่อที่จะให้ได้รับรางวัล

ดังนั้นจากข้อค้นพบในงานวิจัย ทำให้ทราบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน มีผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาศิกรในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9 การพัฒนาตนเองให้มีความอดทนอดกลั้นต่อสถานการณ์ช่วย หรือมีความฉลาดทางอารมณ์ในการปฏิบัติงาน พระวินยาศิกรควรจะต้องเรียนรู้และมีเทคนิควิธีการในการทำงาน ดังนี้

- 1.2.1 ฝึกการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง
- 1.2.2 ฝึกการให้เกียรติเพื่อนสหธรรมิกหรือญาติธรรมท่านอื่นๆ ให้เป็นนิสัย
- 1.2.3 นำเทคนิคการบริหารจัดการความขัดแย้งมาใช้ในการทำงาน
- 1.2.4 นำเทคนิคการทำงานภายใต้สภาวะความกดดันต่าง ๆ มาปรับใช้
- 1.2.5 ฝึกการสร้างวิกฤตเป็นโอกาสด้วยความสร้างสรรค์
- 1.2.6 ฝึกเจริญสมาธิภาวนาเพื่อพัฒนาความสุขรอบครอบ

1.3 ปัจจัยด้านการเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรม

เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาศิกรเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 สอดคล้องกับ นิชาภัทร โพธิ์บาง (2550 : 183) ได้ศึกษาลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมแต่ละด้านได้ชัดเจนทำนายพฤติกรรมตามค่านิยมกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทศนคติที่ติดต่อกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม สถานการณ์ช่วยในการทำงานเหตุผลเชิงจริยธรรม วิชาสถิติ ชั่ววัถลี และคณะ (2547 : 171) ศึกษาข้าราชการระดับ 3-10 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย จำนวน 2,027 คน พบว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตามค่านิยมซื้อสัตย์รับผิดชอบโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวม.09 ซึ่งหมายความว่า ข้าราชการที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงมีพฤติกรรมตามค่านิยมซื้อสัตย์รับผิดชอบสูงกว่าข้าราชการที่มีลักษณะตรงข้าม นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ (2546 : 221) ได้ศึกษาตัวอย่างจิตสังคัมพฤติกรรมการทำงานข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1,209 นาย พบว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นตัวทำนายที่สำคัญร่วมกับจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัวสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานของสายสอบสวนได้ 39.7% และสายป้องกันและปราบปราม 36.8 % โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545 : 50) ศึกษาผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมจริยธรรมของครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 276 คน พบว่าครูอาจารย์ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงมี

พฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ศุภชัย สุพรรณทอง (2544 : 245) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง มีพฤติกรรมทางเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมมากกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ดังนั้นจากข้อค้นพบในงานวิจัย ทำให้ทราบว่า ปัจจัยด้านการเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรม มีผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาศิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9 การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีหลักการและเหตุผล คิครอบกรอบในการปฏิบัติงาน พระวินยาศิการควรจะต้องเรียนรู้และมีเทคนิควิธีการในการทำงาน ดังนี้

- 1.3.1 การมีทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ
- 1.3.2 องค์กรความรู้เรื่องทฤษฎีของโคลเบอร์ก
- 1.3.3 องค์กรความรู้เรื่องทฤษฎีของเพียเจต์
- 1.3.4 พุทธวิธีทางการบริหาร (หิริ โอตตปปะ)
- 1.3.5 ฝึกการใช้วิจารณญาณอย่างเหมาะสม
- 1.3.6 ฝึกการแยกแยะผิดชอบชั่วดี สีขาว สีดำ

1.4 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาศิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 สอดคล้อง กับ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2543 : 13) ได้ค้นพบประเภทของบทบาทว่ามีอยู่ 3 ประเภท คือ 1. บทบาทตามใบสั่ง (Prescribed Roles) บทบาทประเภทนี้เพ่งเล็งที่การปฏิบัติตามความคาดหวังของแต่ละสถานภาพ ตัวตน และทักษะในการแสดงบทบาทมีหน้าที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับ ความคาดหวังของสถานภาพนั้นๆ การวิเคราะห์บทบาทประเภทนี้เน้นตรงระดับการยอมรับปฏิบัติตามความคาดหวังของตำแหน่งที่บุคคลเข้าครอบครอง 2. บทบาทตามใจ (Subjective Roles) บทบาทประเภทที่สองเพ่งไปบึงจุดที่ว่าความคาดหวังต่างๆ จะต้องผ่านอัตรา หรือตัวตนเสียก่อนแล้วจึงมีการปฏิบัติ ขณะที่ผ่านตัวตนนี้เองตัวตนก็จะกลั่นกรองพิจารณาเลือกสรร ลดทอนพลิกแพลงความคาดหวังนั้นๆ ให้เหมาะกับตนจุดสนใจของการวิเคราะห์จึงอยู่ที่แบบหรือสไตล์ของแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และ 3. บทบาทจริง (Enacted Roles) บทบาทประเภทนี้คือพฤติกรรมจริงของปัจเจกชนหลังผ่านขั้นตอน 2 ขั้นตอนข้างต้นมาแล้ว หากจะดูพฤติกรรมเปิดเผย ก็จะดูด้วยความซับซ้อนหรือโครงข่ายเชื่อมโยงของพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็น ถ้าเพ่งไปที่บทบาทเปิดเผยจุดการวิเคราะห์ก็จะพุ่งในตัวความคาดหวังหรือการตีความคาดหวังตามสถานภาพนั้น

สินธร คำเหมื่อน (2550 : 7) ค้นพบว่าบทบาทมีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่

1) ความคาดหวังในบทบาท แสดงบทบาทตามความคาดหวังของผู้อื่นตามสิทธิหน้าที่ที่บุคคลนั้น
ครองตำแหน่งอยู่ 2) การรับรู้บทบาท เป็นการที่บุคคลรับรู้ว่ามีลักษณะ
อย่างไรและสามารถมองเห็นบทบาทของตนเองได้ตามการรับรู้ นั้น 3) การยอมรับบทบาท
เกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างบทบาทตามความคาดหวังของสังคมและ
บทบาทที่ตนเองรับรู้อยู่ และ 4) การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล เป็นการแสดงบทบาทที่
เข้าของสถานภาพแสดงจริง ที่บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระดับการ
ยอมรับบทบาทบทบาทที่บุคคลนั้นๆ ครองตำแหน่งอยู่ สัมฤทธิ์ผลขององค์การต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับ
การที่บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ตนได้รับและความคาดหวังจากสังคม พระ
วินยาศิการถูกคาดหวังจากสังคมในการเป็นผู้ปราบปราม การกระทำผิดของพระทุศีลที่มีจริยวัตร
ไม่ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย การเสริมสร้างความรับรู้บทบาทในตัวพระวินยาศิการ จึงมี
ความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังนั้นจากข้อค้นพบในงานวิจัย ทำให้ทราบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทมีผลต่อการ
ปฏิบัติงานของพระวินยาศิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9 การพัฒนาตนเองให้มีจิตสำนึกใน
ความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ พระวินยาศิการควรจะต้องเรียนรู้และมีเทคนิควิธีการในการ
ทำงาน ดังนี้

- 1.4.1 การกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน
- 1.4.2 การรับรู้ถึงสังคมคาดหวังสิ่งใดในตัวเรา
- 1.4.3 การพัฒนาสมรรถนะในตนเอง
- 1.4.4 การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- 1.4.5 การนำเทคนิค SWOT Analysis มาปรับใช้ในการทำงาน
- 1.4.6 การนำองค์ความรู้เรื่องทฤษฎีบทบาท (Role Theory) มาปรับใช้ในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาศิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่องนี้ ปัจจัยการสนับสนุนจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาศิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 มากที่สุด ดังนั้น พระวินยาศิการจึงควรพัฒนาตนเองให้ได้รับแรงสนับสนุนในการทำงานจากพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาให้ได้มากที่สุด เพื่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน กล่าวเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายก็คือการทำตนอย่างไรให้เป็นที่ชอบพอถูกใจของเจ้านายนั่นเอง พระวินยาศิการจะต้องเรียนรู้และนำเทคนิควิธีการต่างๆมาใช้ในการทำงาน ทั้งเรื่องความรู้เกี่ยวกับสายการบังคับบัญชา ตามกฎหมายคณะสงฆ์ที่ต้องแสดงความเคารพนอบน้อมตามลำดับการปกครอง การมีภาวะผู้นำ และการเป็นผู้ตามที่ดี การพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าเชื่อถือของพระภิกษุด้วยกันในฐานะที่ตนเป็นพระผู้รักษาวินัยอย่างเคร่งครัด การฝึกทักษะการสื่อสารที่ดีกับพระผู้ใหญ่และสหธรรมิก การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีมทั้งฝ่ายบ้านเมืองและฝ่ายพระพุทธศาสนาด้วยกัน และการฝึกทักษะการวางแผนในการทำงานที่ดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงสนับสนุนให้พระวินยาศิการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีพระผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาในการทำงานปราบปรามพระทุศีลและการเรียไรที่ผิดกฎหมายอย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ ที่ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปเก็บข้อมูลได้สะดวก เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาและงบประมาณในการวิจัย ดังนั้นการอ้างอิงไปสู่พระวินยาศิการในท้องที่อื่นๆ ทั่วประเทศอาจมีข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางพื้นที่ที่มีประชาชนนับถือศาสนาอื่นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น พื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นคชตัน ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยการปฏิบัติงานของพระวินยาศิการในภูมิภาคอื่น ๆ ด้วย เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการวิจัยที่พบจากพระวินยาศิการที่ปฏิบัติงานต่างท้องที่กัน